

Monumentnummer*: 514753

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 december 2002
Kadaster deel/nr 82861/121

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Kraggenburg	Noordoostpolder	Flevoland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Kraggenburg	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Noordoostpolder	C			2217

Omschrijving**

Inleiding

Traditionele, in opdracht van de Directie van de Wieringermeer op kavel T99 gebouwde BOERDERIJ voor landbouw. De ontginningsboerderij is van het zogenaamde Wieringermeertype (kop-rompboerderij) en behoort tot de eerste serie boerderijen die is gebouwd in de Noordoostpolder. Het betreft een in een aan de Delftse School verwante, ambachtelijk traditionele stijl gebouwde boerderij met langsdeel. De schuur van de boerderij is van het type Q7T. De aangebouwde woning is van het type H. De boerderij is gebouwd in 1943 naar een ontwerp van de Bouwkundige Afdeling (boerderijenbouw) van de Directie van de Wieringermeer afdeling Noordoostpolderwerken. De in 1948 aan de boerderij toegevoegde, maar inmiddels verdwenen trekkerbox was van het type Q7L. De aardappelboxen in de schuur zijn gebouwd in 1956 en 1961. De boerderij is te vergelijken met de in het zelfde jaar gebouwde ontginningsboerderij aan de Zwartemeerweg 46.

Omschrijving

De evenwijdig aan de weg staande, vanuit rechthoekige plattegronden opgetrokken bouwdelen van de boerderij zijn opgetrokken in schone baksteen en staan onder met verbeterde Hollandse pannen gedekte zadeldaken. De gevels hebben zwart geverfde plinten. De schuine dakranden van de schuur rusten op klossen. Bedrijfsgedeelte met rechtgesloten, onder rollagen staande gevelopeningen en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kopgevels met beschoten geveltoppen van gepotdekselde planken. Links in de achtergevel een grote, tussen licht uitgemetselde lisenen staande schuif-deel deur onder een bewerkte houten waterlijst. Vervolgens van links naar rechts: drie vensters met betonnen kruisramen, een uit een boven- en een onder deur samengestelde, onder een vierruits bovenlicht staande opgeklampte deur (oorspronkelijk voor de paardenstal) met geheng, een vierde venster met kruisraam, een dubbele opgeklampte deur (oorspronkelijk voor de trekkerbox) met ruitvormige raampjes, een eveneens opgeklampte dubbele deur (oorspronkelijk voor een bergruimte) onder een tweedelig bovenlicht met drieruits raampjes, en geheel rechts een venster met betonnen zesruits raam met ventilatie-opening. De gevelopening met luik, die zich oorspronkelijk boven de deur in het midden van de gevel bevond is dichtgemetseld. In de geveltop boven de deel deur een trapeziumvormig bovenlicht met driehoekige ramen, een groot zolderluik en een liggend, achtruits venster. In de westelijke langsgevel van links naar rechts twee zesruits vensters als die in de achtergevel, een onder een bovenlicht staande deur met boven- en onder deur, een vierruits venster, een schuif deur, vier vierruits vensters en wederom een schuif deur en een vierruits venster. Beide schuif deuren staan tussen lisenen. Een deur met zesruits raam onder gedeeld bovenlicht, een venster met zesruits schuifraam en een smalle lichtspleet rechts van de rechter schuif deur maken deel uit van de bijkeuken. Ten opzichte van de schuur iets terugliggend, deels onderkelderd woongedeelte met van links naar rechts een kleiner venster (keuken) en een groter venster (woonkamer) met roedenverdeling in de dubbele ramen, die evenals de andere vensters in het woongedeelte onder rollagen staan. Uit het dakschild hierboven steekt een brede dakkapel met geprofileerde rand aan het platte dak. Symmetrische voorgevel van het type tuitgevel met zowel op de begane grond als op de vensterverdieping twee vensters met roedenverdeling. De vensters op de begane grond zijn voorzien van dubbele ramen. De kopgevel wordt bekroond door een schoorsteen en heeft uitgemetselde dakaanzetten. De oostelijke gevel van de woning bevat een tussen een gemetseld stoepje, brede posten en een bovenlicht met raamversiering en geprofileerde kroonlijst staande deur. Links van de deur een staand venster met dubbele zesruits ramen, rechts van de deur een liggend achtruits venster (opkamer) en een klein keldervenster. De haaks op voornoemde gevel staande kopgevel van de schuur bevat een schuif-inrij deur onder een bewerkte houten waterlijst en een vierruits venster. In de gepotdekselde geveltop staan een trapeziumvormig bovenlicht en een liggend achtruits venster als die in de andere kopgevel. In de oostelijke langsgevel van de schuur staan zes maal twee kleine vensters, een groter onder latei staand luik, een aan de achterzijde van de muur staand, getoogd kafluik en geheel rechts in de gevel een deur en een smalle lichtspleet voor het toilet in de schuur.

De schuur is voorzien van vijf ongelijkbenige, volwandige kniespanen van verlijmd, gelamineerd hout, de zogenaamde NEMAHO spanen. Deze spanen overspannen het gedeelte met de wagenberging niet. Alleen het zesde, achterste spant is gelijkbenig en overspant de gehele breedte van de schuur. Op de dors staan in 1956 en 1961 geplaatste, vorstvrije aardappelboxen. De paardenstal bestaat ook nog als zodanig.

In de wagenberging, direct achter de bijkeuken is later een ruimte afgescheiden, die werd gebruikt als kiemruimte. De deuren tussen de diverse ruimtes in het bedrijfs gedeelte zijn opgeklampt. De vloeren zijn voor een deel bedekt met klinkers, beton, en een speciaal voor de deel gebruikt, niet geïdentificeerd materiaal. Grote graanzolder. Brandmuur tussen woon- en bedrijfs gedeelte. Knechtenkamer boven de bijkeuken. Keuken met betegelde wanden, de oorspronkelijke keukenkasten en eveneens originele wasemkap. Woongedeelte met glas-schuif deuren in de kamer en suite met houten plafonds. Tegen beide hoeken van de tussenmuur een overhoekse haard met rookkanaal. Vloer met parkettegels. Naar de zolderverdieping een boven een opstapje staande scheluwetrap met tegen het trapgat twee houten hekjes en de naar de vliering voerende steektrap. Overloop met plafondlicht tussen op de vliering staande hekjes. Het inwendige van zowel het woon- als het bedrijfs gedeelte is voor het overgrote deel in oorspronkelijke staat bewaard gebleven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De boerderij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

- De boerderij heeft cultuurhistorische waarde omdat het één van de oudste nog bestaande en in gebruik zijnde bouwwerken is in de Noordoostpolder. De "Wieringermeerboerderijen" zijn bovendien van bijzonder belang vanwege hun oorspronkelijke functie als ontginningsboerderij en als vroege uitdrukking van een geografische en landschappelijke ontwikkeling.
- De boerderij heeft architectuurhistorische waarde al een goede representant van een type met een nog vrij traditioneel uiterlijk, maar waarin al wel gebruikt is gemaakt van een moderne spantconstructie.
- De boerderij heeft ensemblewaarde vanwege de situering en vanwege de nauwe relatie met de ontwikkeling van het polderlandschap, waarmee het in visueel en functioneel opzicht onverbreekbaar is verbonden.
- De boerderij is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het exterieur en het interieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument